

Daxili Qoşunların üzərinə çox böyük vəzifələr düşür və bunlar uğurla yerinə yetirilir.

İlham ƏLİYEV

ƏSĞƏR

№ 02 (518)

**31 yanvar
2018-ci il**

**Qəzet 1992-ci il
dekabrın 16-dan
nəşr olunur.**

Azərbaycan Respublikası DİN Daxili Qoşunlarının HƏRBİ VƏTƏNPƏRVƏRLİK qəzeti

AZƏRBAYCAN DAHA BİR BEYNƏLXALQ REYTING CƏDVƏLİNDƏ ÖNƏ ÇIXDI

Məlum olduğu kimi, hər il Davos İqtisadi Forumu ərəfəsində dünyanın bu nüfuzlu və əsas iqtisadi qurumunun müxtəlif indekslər üzrə hesabatları açıqlanır. Bu hesabatlar ayrı-ayrı ölkələrdəki iqtisadi durumun qiymətləndirilməsi baxımından çox əhəmiyyətlidir. Çünki məhz həmin hesabatlar dünyanın nəhəng investordanın hansı ölkələrə və hansı sahələrə sərməyə yatırmağını şərtləndirir və təşviq edir. Bu baxımdan Azərbaycanın son illər, bir qayda olaraq, Dünya İqtisadi Forumunun və digər beynəlxalq qurumların müxtəlif reyting cədvəllərində yüksək yerlər tutması sıradan iqtisadi uğur sayılmamalıdır.

İndi budur, xəbər verildiyi kimi, Azərbaycan 2018-ci il üzrə Dünya İqtisadi Forumunun ənənəvi inklüziv indeksində inkişaf edən ölkələr arasında üçüncü yere layiq görülmüşdür. Forumun saytında bildirilir ki, ümumdaxili məhsulun alternativi kimi işlənib hazırlanmış inklüziv inkişaf indeksi insanların öz ölkələrində iqtisadi tərəqqini qiymətləndirdikləri meyarları daha dəqiq əks etdirir. Saytdakı məlumatdan o da məlum olur ki, builki hesabatda ölkəmiz yalnız Litva və Macarıstandan geri qalaraq 7 mümkün balдан 4,69-nu toplamışdır. Söz düşmüşkən onu da nəzərə çatdırmaq ki, sözügedən indeks üzrə inkişaf etmiş ölkələrin siyahısına Norveç, İslandiya və Lüksemburq başçılıq edir.

Əvvəlcədən qeyd edək ki, Azərbaycanın bu indeks üzrə də yüksək yerdə qərarlaşması təsadüfi deyil. Artıq bütün nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlara və reyting agentliklərinə bəllidir ki, Azərbaycan əksər sahələr üzrə yüksək inkişaf tempinə malik ölkə kimi keyfiyyət etibarilə yeni iqtisadi islahatlar mərhələsinə qədəm qoymuşdur. Bu islahatlar ölkədə həyata keçirilən iqtisadi siyasətin əhəmiyyətini daha da artırmağa, əhalinin sosial rifahını yaxşılaşdırmağa və sosial infrastrukturunu müasirləşdirməyə hədəflənmişdir. Ümumiyyətlə, son dövrlər, xüsusən son 10 ildə reallaşdırılan iqtisadi siyasət nəticəsində ölkəmizdə qeyri-neft sektoruna sürətlə inkişaf etməyə başlamış, əhalinin sosial müdafiəsi güclənmiş, infra-

struktur modernləşmiş, dövlətin balansında olan aktivlər artmış və ümumdaxili məhsulun həcmindən çox strateji valyuta ehtiyatları yaranmışdır.

Konkret rəqəmlərə müraciət edək: Azərbaycanda 2004-2015-ci illər ərzində real olaraq orta hesabla 10,6 faiz iqtisadi artım müşahidə edilmişdir. Ümumdaxili məhsulun (ÜDM) nominal həcmi isə 7,6 dəfə artmışdır. Həmin dövrdə adambaşına düşən ÜDM-in həcmində 6,5 dəfə artım qeydə alınmışdır ki, bu da Azərbaycanı dünya ölkələri arasında 134-cü yerdən 79-cu yerə yüksəltdi. Qeyd edilən dövrdə əhalinin sosial rifahı da xeyli yaxşılaşmışdır. Ölkədə yoxsulluğun səviyyəsinin 2004-cü ildəki 40,2 faizdən 4,9-a enməsi bunun real göstəricisidir.

Belə sürətli yüksəlişin ilkin səbəbi isə təbii ki, Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu neft strategiyasının Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla reallaşdırılmasıdır. Məhz bunun nəticəsində əldə olunan maliyyə imkanları sürətli inkişafı hədəfləyən daxili iqtisadi planları və qlobal regional layihələri maliyyələşdirməyə imkan vermişdir. 2004-2015-ci illərdə məhz neft gəlirlərindən istifadə etməklə reallaşdırılan iqtisadi artım modeli "aktiv şəkildə əsas kapitala investisiya qoyuluşu" xarakterli olmaqla dövrün məqsədlərinə çatmağa zəmin yaratmışdır.

Hətta neftin dünya bazarlarında 2014-cü ildən başlayaraq ucuzlaşmasına və bu ucuzlaşmanın Azərbaycanın da tədiyə

balansına, maliyyə-bank sektoruna, ən əsası, milli valyutamızın məzənnəsinə təsir etməsinə baxmayaraq, yeni şəraitə uyğun həyata keçirilən iqtisadi islahatlar və bu zaman qeyri-neft sektoruna, həmin sahənin aparıcı qüvvəsi olan sahibkarlığın daha sürətli inkişafına stavka edilməsi ölkəni qarşıya qoyulmuş hədəflərdən çəkindirmədi. Qısa zamanda hazırlanmış reallaşdırılmasına start verilən Strateji Yol Xəritəsi nəticələrini göstərdi: Azərbaycan 2017-ci il ÜDM istehsalında artımla yola saldı. Xüsusən, qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalının artımı kifayət qədər yüksək (2,7 faiz) oldu. Bu sektorun ÜDM-də xüsusi çəkisi isə 62,8 faizə çatdı.

Təbii ki, bütün bunlar dünyanın tanınan reyting qurumlarının və Dünya İqtisadi Forumu kimi nüfuzlu təşkilatlarının diqqətindən kənar qala bilməzdi. Hələ 2009-cu ildə Dünya Bankının "Doing Business" hesabatında Azərbaycanın "Lider islahatçı dövlət" elan olunmasını xatırlayaq. Yaxud Dünya İqtisadi Forumunun "2016-2017-ci illər üzrə global rəqəbətlilik hesabatı"nda ölkəmizin 2006-cı ilə müqayisədə 27 pillə irəliləyərək 138 dövlət arasında 37-ci pilləyə yüksəlməsini yada salaq. Həmin hesaba

əsasən, Azərbaycan makroiqtisadi mühitin keyfiyyət göstəricisinə görə 39-cu, əmək bazarının səmərəliliyi üzrə 26-cı, milli gəlirin ÜDM-ə nisbəti üzrə 32-ci, infrastrukturun keyfiyyətinə görə 55-ci olmuşdur.

Onu da qeyd edək ki, Dünya İqtisadi Forumunun açıqladığı son "Global Rəqəbat Qabiliyyəti 2017-2018" hesabatında Azərbaycan daha 2 pillə irəliləyərək 35-ci, MDB ölkələri arasında isə yenə də ilk yerdə qərarlaşmışdır. Məlumat üçün bildirək ki, həmin göstərici üzrə MDB-də liderliyimiz 2009-cu ildən davam edir. Ümumiyyətlə, ölkəmizin Dünya İqtisadi Forumunun hazırladığı hesabatlarda mövqeyi xeyli yaxşılaşmışdır. Təkcə "Global Rəqəbat Qabiliyyəti" indeksində Azərbaycan 34 pillə irəliləmişdir. Bu indeks üzrə Azərbaycan hətta "G-20"yə daxil olan bəzi ölkələr geridə qoymuşdur. Həmin indeks üzrə son hesabatda İndoneziya 36-cı, Rusiya 38-ci, Hindistan 40-cı, İtaliya 43-cü, Meksika 51-ci, Türkiyə 53-cü, Cənubi Afrika Respublikası 61-ci, Braziliya 80-ci, Argentina 92-ci, yeni Azərbaycandan sonrakı yerlərdə qərarlaşmışdır.

Azərbaycanın rəqəbat qabiliyyətinin artması sözügedən hesabatın bir sıra

indikatorlarında daha aydın görünür. Aydın görünür ki, ölkəmiz biznesin mükəmməlləşdirilməsi üzrə 20 pillə irəliləyərək 40-cı, əmtəə bazarının səmərəliliyi üzrə 19 pillə önə keçərək 31-ci, infraqurumla görə 4 pillə yüksələrək 51-ci, əmək bazarının səmərəliliyi üzrə 9 pillə irəliləyərək 17-ci, səhiyyə və ibtidai tədris üzrə 1 pillə önə keçərək 74-cü, maliyyə bazarının inkişafı üzrə 18 pillə yüksələrək 79-cu, innovasiya potensialına görə 11 pillə vəziyyətini yaxşılaşdıraraq 33-cü, institutların keyfiyyətinə görə 15 pillə irəliləyərək 33-cü, ali təhsil və təlim üzrə 10 pillə qalxaraq 68-ci olmuşdur. Bunlar isə o deməkdir ki, Azərbaycan həmin hesabatda 12 kateqoriyadan 9-da mövqeyini yaxşılaşdırıb bilməmişdir.

Azərbaycan həm də 190 ölkənin biznes mühitini qiymətləndirən Dünya Bankı və Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyasının dərc etdiyi "Doing Business 2018" hesabatında 57-ci yerə layiq görülmüşdür ki, bu mövqə də əvvəlkindən 8 pillə yüksəkdir. Ölkəmiz bu hesabatda da xeyli çox - 6 göstərici üzrə göstəricilərini yaxşılaşdırmışdır. Məsələn, Azərbaycan həmin hesabatda kiçik investitorların maraqlarının qorunmasına görə 10-cu, əmlakın qeydiyyatı üzrə 21-ci, vergilərin ödənişinə görə 35-ci, müqavilələrin icrasının təmin edilməsi üzrə 38-ci olmuşdur ki, bu yerlər də əvvəlkindən xeyli yüksəkdir. Həmin hesabatda Azərbaycan həmçinin Avropa, eləcə də Mərkəzi Asiyada dörd və daha çox islahat aparın 3 ölkədən biri elan olunmuşdur.

Göründüyü kimi, ölkəmizdə həyata keçirilən davamlı iqtisadi islahatlar və onların nəticələri dünyanın nüfuzlu təşkilatları və reyting agentlikləri tərəfindən hazırlanan hesabatlarda davamlı olaraq öz real qiymətini alır. Bu baxımdan Dünya İqtisadi Forumunun inklüziv inkişaf indeksində inkişaf edən ölkələr arasında üçüncü sırada qərar tutmağımızı da layiqli qiymət kimi dəyərləndirmək olar.

DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİ MƏTBUAT XİDMƏTİNİN MƏLUMATI

Daxili İşlər Nazirliyində 2017-ci ildə cinayətkarlıqla mübarizənin, ictimai qaydanın qorunmasının və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsinin yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə hesr olunmuş geniş Kollegiya iclası keçirilib.

Iclası giriş sözü ilə açan nazir general-polkovnik Ramil Usubov bildirdi ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilən hüquq-mühafizə siyasəti sayəsində daxili işlər orqanlarında da fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi, əldə olunmuş müsbət nəticələrin inkişaf etdirilməsi istiqamətində əhəmiyyətli işlər görüldü, asayişin, təhlükəsizliyin, insan hüquq və azadlıqlarının qorunması və digər sahələrdə qarşıda duran vəzifələrin, dövlət plan və proqramlarının icrası təmin edilib. Qeyd olunub ki, ölkəmiz cinayətkarlıqla mübarizənin nəticələrinə görə, ötan il də MDB və Avropa məkanında öncül mövqeyini saxlayıb, əhalinin hər 100 min nəfərinə düşən cinayətlərin sayı 271-dən 264-ə qədər azalıb. Dünya İqtisadi Forumunun "2017-2018-ci illər üzrə qlobal rəqəbətlilik" hesabatına əsasən, "Polis xidmətlərinin etibarlılığı" indikatoru üzrə respublikamızın 21 pillə irəliləyərək 137 ölkə arasında 54-cü yerdə qərarlaşması da diqqətəlayiq fakt kimi vurğulanıb.

Hesabat məruzəsi ilə çıxış edən Daxili İşlər Naziri R.Usubov deyib ki, 2017-ci ildə əməliyyat-axtarış və istintaq fəaliyyətini həyata keçirən bütün dövlət orqanları üzrə 26.113 cinayət qeydə alınıb. Onların 93,1 faizi daxili işlər və prokurorluq orqanlarının səlahiyyətləri çərçivəsində istintaq və təhqiqatı aparılan hüquqazidd əməllər olub.

Bu cinayətlərin 86,3 faizini böyük ictimai təhlükə törətməyən və az ağır, yalnız 13,7 faizini ağır və xüsusilə ağır növlər təşkil edib.

Profilaktik iş sahəsində davam etdirilən tədbirlərlə ötən il cinayətlərin ümumi sayı 2016-cı ilə müqayisədə 2,7 faiz, o cümlədən ağır və xüsusilə ağır cinayətlər 9, qəsdən adam öldürmələr 9,5, quldurluqlar 23,6, soyğunçuluqlar 16,6, dələduzluqlar 11,8, hədə-qorxu ilə tələb etmələr 10,5, xuliqanlıqlar 15,1, odlu silahın təbiiq ilə törədilən cinayətlər 12,5, yol-nəqliyyat hadisələri 8,6, qəzalarda ölənlərin sayı 1,2, xəsarət alanların sayı 14,2 faiz azalıb.

Peşəkarlıqla həyata keçirilmiş istintaq-əməliyyat tədbirləri nəticəsində qeyri-aşkar şəraitdə törədilmiş cinayətlərin açılması 3,6, ağır və xüsusilə ağır cinayətlərin açılması 2,8, quldurluqların açılması 8,6, soyğunçuluqların açılması 5,5, hədə-qorxu ilə tələb etmələrin açılması 0,3, oğurluqların açılması 6,4, dələduzluqların açılması 2 faiz yaxşılaşdı. Prokurorluq orqanları ilə birgə keçmiş illərdən bağlı qalmış cinayətlər üzrə istintaq hərəkətləri və əməliyyat-axtarış tədbirləri də davam etdirilərək, 418 cinayətin açılması təmin edilib.

Məruzəçi hüquqpozmalardan qarşısının vaxtında alınmasında informasiya texnologiyalarının tətbiqinin böyük əhəmiyyətini də qeyd edib. Nazirliyin "102" xidmətinə daxil olan məlumatlar üzrə operativ tədbirlər və əməliyyat planlarının vaxtında təbiiq nəticəsində 1726 cinayətin "isti izlər"lə açıldığı, 10.607 hüquqazidd əməlin qarşısının alındığı vurğulanıb.

"Təhlükəsiz şəhər" sistemini texniki

imkanları ilə 624 cinayət açılıb, piyadaların vurulması faktları da daxil olmaqla, 18.132 yol-nəqliyyat hadisəsi aşkarlanıb, axtarışda olan 84 avtomobil saxlanılıb.

Hüquqazidd əməllərdən zərər çəkənlərin qanuni mənafələrinin müdafiəsində və ədalətin bərpasında mühüm əhəmiyyət kəsb edən cinayətə görə məsuliyyətin ləbütülməsinin təmin edilməsi üzrə fəaliyyət də nəzarətdə saxlanılıb, məhkəmə, istintaq və təhqiqat orqanlarından yayınan 3415 nəfər və ya müqayisə edilən dövrə nisbətində 13 faiz çox təqsirləndirilən şəxs tutulub. İnterpolun Milli Mərkəzi Bürosu vasitəsilə beynəlxalq axtarışa verilməmiş 76 nəfərin və bu təşkilata üzv ölkələr tərəfindən axtarılan 39 şəxsin yeri müəyyən olunub. Bütövlükdə, axtarış işinin göstəricisi 71,4 faiz təşkil edib.

Daxili İşlər Naziri qeyd edib ki, mütəşəkkil cinayətkarlığa qarşı mübarizə məqsədyönlü şəkildə həyata keçirilib və hesabat ilində 2698 cinayət törətmiş 1028 cinayətkar qrup zərərsizləşdirilib.

Transmilli mütəşəkkil cinayətlərdən olan narkotrafikə qarşı həyata keçirilən

tədbirlərlə qanunsuz dövriyyədən 944,5 kiloqram narkotik vasitə çıxarılıb, 78 cinayətkar qrup zərərsizləşdirilib. Qanunsuz olaraq, kultivasiya edilən və yabani halda bitən 175 tona yaxın çətənə və xaş-xaş kolu aşkarlanaraq məhv edilib.

İnsan alverinin və bu cinayətin qurbanlarının müəyyən edilməsi üzrə Milli Fəaliyyət Planı əsasında görülən işlər də ardıcıl olub. Nəticədə 142 insan alveri və 6 məcburi əmək cinayəti müəyyən edilib, 17 nəfərdən ibarət 8 cinayətkar qrup zərərsizləşdirilib. Qurbanların müdafiəsi, hüquqlarının bərpası və sosial reabilitasiyası üzrə fəaliyyət çərçivəsində 71 şəxsin cəmiyyətə reintegrasiyası təmin edilib.

Ötan il respublikanın hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən 32 min 500 cinayət işinin istintaqı aparılıb ki, onlardan 84 faizi daxili işlər orqanları müstəntiqlərinin icraatında olub. İstintaqı tamamlanmış 9.085 cinayət işi itihaf aktı ilə məhkəmələrə göndərilib. Vətəndaşlara dəymiş maddi ziyanın ödəndirilməsi 2016-cı ilə müqayisədə 14,5 faiz yaxşılaşaraq 84,9 faiz təşkil edib.

Məruzədə artıq beşinci ildir ki, yol-nəq-

liyyat hadisələrinin dinamikasında, qəzalarda ölənlər və xəsarət alanların sayında nəzərəçarpan azalmanın müşahidə olunduğu diqqətə çatdırılıb. Bildirilib ki, yol hərəkəti qaydaları əleyhinə olan hüquqpozmalardan aşkarlanması hesabat dövründə 17,6 faiz artaraq 3.365.417 inzibati xəta təşkil edib. Bütövlükdə, müxtəlif inzibati xətalara görə respublika üzrə 2016-cı ilə müqayisədə 17,2 faiz çox və ya 3.481.458 protokol tərtib edilib.

Qeyd edilib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin xüsusi diqqət və qayğısı sayəsində Daxili İşlər Nazirliyi Daxili Qoşunlarının maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, şəxsi heyətinin sosial müdafiəsinin və xidmət şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı 2017-ci ildə də mühüm tədbirlər həyata keçirilib. Sistemli şəkildə aparılan müvafiq işin nəticəsi olaraq, komandirlərin və idarəetmə orqanlarının fəaliyyətinin effektivliyi, hərbi hissələrin döyüş qabiliyyəti, əsgər və zabitlərin vətənpərvərlik ruhu və mənəvi-psixoloji durumu əhəmiyyətli dərəcədə yüksəlib.

Ümumən, ötən il ölkədə keçirilmiş 657, o cümlədən 367 respublika və beynəlxalq əhəmiyyətli kütləvi tədbirdə Daxili Qoşunların, Əlahiddə Çevik Polis Alayının və ərazi polis orqanlarının şəxsi heyəti tərəfindən asayişin və təhlükəsizliyin təmini ilə bağlı qarşıya qoyulmuş vəzifələrin layiqli yerinə yetirildiyi də diqqətə çatdırılıb.

General-polkovnik Ramil Usubov qeyd edib ki, xidməti fəaliyyətin prioritet istiqamətlərindən olan vətəndaşların qəbulu və müraciətlərinə baxılması sahəsində ölkə Prezidentinin qarşıya qoyduğu vəzifələrin icrası daim ciddi nəzarətdə saxlanılıb və ardıcılıqla yerinə yetirilib.

(davamı 2-ci səhifədə)

DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİ MƏTBUAT XİDMƏTİNİN MƏLUMATI

(əvvəlki 1-ci səhifədə)

Nazirliyin rəhbərliyi tərəfindən 2018, o cümlədən kütləvi informasiya vasitələrində qabaqcadan məlumat verilməklə respublikanın 64 şəhər və rayonundan olan 416 vətəndaşın qəbulu həyata keçirilib, qaldırılan məsələlərin əksəriyyəti yerində həllini tapıb. Göstərilən sahədə həyata keçirilən tədbirlərin nəticəsi olaraq, polis əməkdaşlarının qanunsuz hərəkətləri barədə şikayətlərin sayı 12,2 faiz azalıb.

İclas iştirakçılarının nəzərinə o da çatdırılıb ki, respublikada cinayətkarlıqla mübarizə, ictimai təhlükəsizliyin təmini, vətəndaşların qanuni mənafələrinin müdafiəsi sahəsində əldə edilmiş müsbət nəticələrə ümumi sayı dünyanın əksər ölkələri ilə müqayisədə xeyli az, yeni əhalinin hər 100 min nəfərinə 259 vahid nisbətində olan polis qüvvələrinin aidiyyəti dövlət qurumları ilə sıx əməkdaşlığı şəraitində nail olunub.

Nazir daxili işlər orqanlarına xidməti vəzifələrin icrasında yarımdaxili köməklik göstərdiklərinə görə ölkə vətəndaşlarına, hüquq-mühafizə və xüsusi xidmət strukturlarının, kütləvi informasiya vasitələrinin, ictimai təşkilatların rəhbərlərinə və əməkdaşlarına təşəkkürünü bildirib.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Hüquq-mühafizə orqanları ilə iş və hərbi məsələlər üzrə köməkçisi-şöbə müdiri Fuad Ələsgərov çıxış edərək ölkə Prezidenti zati-aliələri cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə respublikamızda hüquqi-demokratik islahatların, böyük infrastruktur layihələrinin və sosial yönümlü proqramların uğurla həyata keçirildiyini xatırladı.

Respublikamızda ictimai-siyasi sabitliyin, habelə, insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının qorunmasında daxili işlər orqan-

ları əməkdaşlarının önəmli rolunu, eyni zamanda, aidiyyəti dövlət proqramlarından, Milli Fəaliyyət planlarından irəli gələn vəzifələrin yüksək səviyyədə icra olunduğunu, cinayətkarlıqla mübarizə, ictimai təhlükəsizliyin təmini sahələrində bir sıra uğurlar qazandığını qeyd edib. Xidməti fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi üçün qanunvericiliyə edilən dəyişikliklərin əhəmiyyətini, yeni informasiya texnologiyalarının tətbiqinin daha geniş şəkildə istifadəsinin vacibliyini nəzərə çatdırıb.

Məruzə ətrafında Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin rəisi Mirqafar Seyidov, Baş Mühafizə İdarəsinin rəisi Yaşar Əliyev, Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin rəisi Ramiz Zeynalov, İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin rəisi Heydər Heydərov, Daxili Təhqiqatlar İdarəsinin rəisi Sahib Mirzəyev, Gəncə Şəhər Baş Polis İdarəsinin rəisi Faiq Şabanov, Sumqayıt Şəhər Polis İdarəsinin rəisi Əkbər İsmayılov və başqaları çıxış edərək hesabat dövründə görülmüş işlərdən, əldə olunmuş nəticələrdən, eyni zamanda, fəaliyyətdə olan nöqsan və çatışmazlıqların aradan qaldırılması üçün qarşıya qoyulmuş vəzifələrdən, həyata keçiriləcək konkret tədbirlərdən danışıblar.

İclasa yekun vuran Daxili İşlər Naziri 2017-ci ildə əməliyyat-xidməti fəaliyyətdə əldə edilmiş müsbət nəticələrlə bərabər, ayrı-ayrı ərazi orqanlarında ümumi işə mənfəi təsir göstərən halların mövcud olduğunu bildirib, tədbir iştirakçılarının diqqətini onların hər-tərəfli təhlilinə, aradan qaldırılması yollarına, həmçinin, qarşıda duran vəzifələrə yönəldib, konkret tapşırıq və tövsiyələrini verib.

Nazir yerlərdə münasibətlə ailələrin vaxtında uçota götürülməsini, bəzələrdə zəruri profilaktik tədbirlərin keçirilməsinə nəzərin,

əvvəllər məhkum olunmuş şəxslərlə profilaktikanın, eləcə də yol hərəkətinə nəzərin, narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizənin, xüsusən güclü təsirə malik narkovasilərin aşkarlanması işinin gücləndirilməsini, istintaq və təhqiqat aparatının cinayətkarlığa qarşı mübarizədə aparıcı rolunu, aidiyyəti baş idarə və idarələr tərəfindən ərazi polis orqanlarına idarəçilik təsirinin artırılmasını tələb edib.

Yanvar ayının 10-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin sədrliyi ilə keçirilmiş Nazirlər Kabinetinin 2017-ci ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında möhtərəm dövlət başçımızın dünyanın müxtəlif yerlərində risklərin, təhlükələrin artdığı bir zamanda ölkəmizdə sabitliyin, ictimai təhlükəsizliyin, normal həyatın təmin edildiyini, son illər respublikamızın dinamik inkişafının əsasında məhz sabitlik, əmin-amanlıq amilinin dayanmasını bir daha vurğulamasına diqqət çəkən cənab nazir sabitliyin və təhlükəsizliyin təmin edilməsi üzrə fəaliyyətə verdiyi bu ali dəyərə cavab olaraq, daxili işlər orqanlarının bütün qurumlarının böyük əzmlə çalışmasının, peşəkarlığın artırılmasının diqqət mərkəzində saxlanılmasının, Azərbaycan Polisinin 100 illik yubileyinə və Vətənə və dövlətə xidmətdə qazanan yeni uğurlarla qarşılaşmasının əhəmiyyətini vurğulayıb.

Nazir general-polkovnik Ramil Usubov şəxsi heyət adından Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevi əmin edib ki, ölkədə sabitlik, təhlükəsizlik, fundamental insan hüquq və azadlıqları digər hüquq-mühafizə orqanları ilə qarşılıqlı əlaqədə bundan sonra da etibarlı qorunacaq, qanunla müəyyən edilmiş vəzifələr və qarşıya qoyulmuş bütün tapşırıqlar tam həcmdə yerinə yetiriləcəkdir.

“2017-ci İLDƏ DAXİLİ QOŞUNLARDA XİDMƏTİ-DÖYÜŞ FƏALİYYƏTİNİN YEKUNLARI”NA DAİR ƏMƏLİYYAT MÜŞAVİRƏSİ KEÇİRİLİB

Yanvarın 17-də Daxili İşlər Nazirliyində Daxili Qoşunların 2017-ci ildə xidməti-döyüş fəaliyyətinin yekunlarına həsr olunmuş naziryanı əməliyyat müşavirəsi keçirilib.

Müşavirəni giriş sözü ilə açan Daxili İşlər Naziri general-polkovnik Ramil Usubov Ulu Öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu inkişaf və tərəqqi strategiyasının Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi nəticəsində ölkəmizin iqtisadi qüdrətinin, müdafiə potensialının, beynəlxalq mövqelərinin 2017-ci ildə əhəmiyyətli dərəcədə möhkəmləndiyini bildirib, möhtərəm dövlət başçımızın ordu quruculuğuna, o cümlədən Daxili Qoşunların fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsinə, maddi-texniki təminatın, iş və məişət şəraitinin daha da yaxşılaşdırılmasına daim xüsusi diqqət göstərdiyini vurğulayıb.

Nazir Daxili Qoşunların ölkəmizdə müstəqilliyi və daxili sabitliyin qorunmasında xüsusi xidmətləri olduğunu diqqətə çatdıraraq şəxsi heyətin ictimai asayişin qorunmasında və ictimai təhlükəsizliyin təmin olunmasında, cinayətkarlığa qarşı mübarizədə, xüsusi əməliyyatların keçirilməsində fəal iştirakını, yüksək peşəkarlığa, döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığa malik bir quruma

çevrildiyini məmnunluqla bildirib.

Qeyd olunub ki, görülmüş işlər Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev tərəfindən layiqincə qiymətləndirilib.

Bu ali diqqət və qayğı hərbi qulluqçulardan üzərlərinə düşən vəzifələrə daha böyük məsuliyyətlə yerinə yetirməyi, sabitliyin, təhlükəsizliyin, əmin-amanlığın, insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının nümunəvi təminatını, heç bir halda arxayınlaşmamağı tələb edir.

Daxili İşlər Nazirinin müavini Daxili Qoşunların Komandanı general-leytenant Şahin Məmmədov xidməti-döyüş fəaliyyətinin yekunları barədə məruzə ilə çıxış edib.

Daxili Qoşunların Komandanı öten il normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsini, təlimlərin real döyüş şəraitinə uyğunlaşdırılmasının, maddi-tədris bazasının inkişaf etdirilməsini, şəxsi heyətin nəzəri biliklərinin artırılmasının, onlara yüksək peşəkar praktiki vərdişlərin aşılanmasının, mənəvi-psixoloji və fiziki hazırlıq səviyyəsinin yüksəldilməsini döyüş təliminin əsas vəzifələri olaraq həyata keçirildiyini diqqətə çatdırıb.

O da qeyd olunub ki, hərbi intizamın möhkəmləndirilməsi, hərbi qulluqçular arasında qarşılıqlı münasibətlərin nizamnamə qaydalarına uyğun riayət olunması saha-

sında həyata keçirilən ardıcıl tədbirlərin nəticəsi olaraq qrup halında nizamnamədənkenar münasibətə yol verilməyib, hərbi qulluqçular tərəfindən törədilən cinayətlərin, kobud intizam pozuntularının, xəsarətlərin sayı əhəmiyyətli dərəcədə azalıb.

Öten il şəxsi heyətin kazarmə-işəti şəraitinin yaxşılaşdırılması və müasir standartlara uyğunlaşdırılması, hərbi hissə və bölmələrin silah və xüsusi texnika ilə təchizatı iş-tiqamətində nəzərdə tutulan işlər uğurla icra edilib.

Müşavirəyə yekun vuran Daxili İşlər Naziri şəxsi heyətin xidməti-döyüş fəaliyyətinin yekunlarını yüksək qiymətləndirib, qarşıda duran vəzifələrdən danışıb, onların həlli yollarını göstərərək, konkret tapşırıq və tövsiyələrini verib.

Nazir bu yubileylər ilində baş tutacaq mühüm dövlət tədbirləri və “2018 Formula-1 Azərbaycan Qran Pri”si kimi beynəlxalq əhəmiyyətli idman yarışları ilə əlaqədar Daxili Qoşunlarda bütün təşkilati tədbirlərin müəyyən edilmiş vaxtda keçirilməsini, bu zaman qarşıya qoyulmuş xidməti-döyüş tapşırıqlarının layiqincə yerinə yetirilməsini əhəmiyyətini vurğulayıb.

Bundan əlavə, general-polkovnik Ramil Usubov hərbi hissələrdə idarəçilik fəaliyyətinin, döyüş xidmətinin təşkili və aparılmasının, hərbi qulluqçuların Vətənə, dövlətə və dövlətçiliyə sədaqət ruhunda tərbiyə edilmələrinin, fiziki və döyüş hazırlığının daha da yüksəldilməsini, ekstremal hallar da daxil olmaqla, onların polis əməkdaşları ilə bərabər istənilən əmr və göstərişlərin ən yüksək səviyyədə icrasına hər zaman hazır olmalarını tələb edib.

Nazir Daxili Qoşunların şəxsi heyəti adından Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı zati-aliələri cənab İlham Əliyevi əmin edib ki, hərbi qulluqçular qanunvericiliklə müəyyən edilmiş vəzifələrinə və verilən tapşırıqların öhdəsindən bundan sonra da layiqincə gələcək, xalqa, dövlətə və Prezidentə sədaqətlə xidmət edəcəklər.

DİN-in Mətbuat xidməti

“2017-ci İLDƏ DAXİLİ QOŞUNLARDA XİDMƏTİ-DÖYÜŞ FƏALİYYƏTİNİN YEKUNLARI”NA DAİR HƏRBİ ŞURANIN İCLASI KEÇİRİLİB

Yanvarın 16-da Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının Baş İdarəsində “2017-ci ildə Daxili Qoşunlarda xidməti-döyüş fəaliyyətinin yekunları”na dair Hərbi Şuranın iclası keçirilib. İclasa Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Hüquq-mühafizə orqanları ilə iş və hərbi məsələlər üzrə köməkçisi xidmətinin hərbi məsələlər sektorunun baş məsləhətçisi general-leytenant Elşad Babayev, Daxili Qoşunların Baş İdarəsinin idarə, şöbə, xidmət rəisləri, hərbi hissələrin komandirləri və komandir müavinləri iştirak ediblər.

Hərbi Şuranın sədri, Daxili İşlər Nazirinin müavini-Daxili Qoşunların Komandanı general-leytenant Şahin Məmmədov məruzə ilə çıxış edərək, bildirdi ki, 2017-ci ildə ölkəmizdə sosial-iqtisadi inkişafın dayanıqlığı və ən mühüm strateji vəzifələrdən biri olan davamlı ictimai-siyasi sabitlik təmin olunub.

Diqqətə çatdırılıb ki, öten ilin xidməti-döyüş fəaliyyətində ən əlamətdar hadisə iyun ayının 23-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin qoşunların Şirvan şəhərində yerləşən 25032 sayılı hərbi hissəsinin açılışında iştirakı olub. Xidmətin aparılması üçün yaradılmış şəraitlə tanış olan cənab Ali Baş Komandan tərəfindən görülmüş işlər müsbət qiymətləndirilib, Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin vahid sisteminin mühüm struktur orqanlarından biri olan Daxili Qoşunların fəaliyyəti qeyd edilib. Hərbi hissənin açılışı, eləcə də Daxili Qoşunların 10 hərbi qulluqçusuna Gəncə şəhərində mənzillərin verilməsinin şübhəsiz ki, Ali Baş Komandanın diqqət və qayğısı sayəsində mümkün olmasa vurğulanıb.

Öten ilin digər əlamətdar hadisəsi kimi

Daxili Qoşunların yaradılmasının 25-ci ildönümü qeyd edilib və diqqətə çatdırılıb ki, martın 12-də Daxili Qoşunların Baş İdarəsində keçirilən təntənəli mərasimdə Daxili İşlər Naziri general-polkovnik Ramil Usubov tərəfindən ölkə Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin peşə bayramı münasibətilə şəxsi heyətə ünvanladığı təbrikinin və xoş arzularının çatdırılması şəxsi heyət arasında ruh yüksəkliyinə səbəb olub.

2017-ci ildə ölkə başçısının müvafiq sərəncamı ilə xidməti vəzifələrini və qarşıya qoyulmuş tapşırıqları yerinə yetirərək fərfələndiklərinə görə 2 nəfər “Vətən uğrunda”, 2 nəfər “İgidliyə görə”, 16 nəfər “Hərbi xidmətlərə görə” medalları ilə təltif olunub. Daxili İşlər Nazirinin müvafiq əmrilə isə 30 nəfər “Hərbi xidmətdə fərfələndiyinə görə” medalları ilə təltif edilib, 21 hərbi qulluqçuya həvəsləndirmə qaydasında vaxtından əvvəl növbəti hərbi rütbələr verilib.

Məruzəçi Daxili İşlər Naziri general-polkovnik Ramil Usubovun tələb və göstərişləri əsasında ictimai qaydanın qorunmasında, ictimai təhlükəsizliyin təmin olunmasında, cinayətkarlığa qarşı mübarizədə və xüsusi əməliyyatların keçirilməsində şəxsi heyət tərəfindən yüksək döyüş hazırlığının nümayiş etdirilməsini qeyd edib. IV İslam Həmrəyliyi Oyunları, “Formula-1 Azərbaycan Qran-Pri” və Atıcılıq üzrə Dünya Kuboku yarışları kimi mötəbər idman yarışları və beynəlxalq tədbirlərdə hüquq-mühafizə orqanları ilə birlikdə Daxili Qoşunlar müəyyən edilmiş vəzifələri peşəkarlıqla yerinə yetirib.

Nardaran qəsəbəsində baş vermiş məlum hadisələrlə əlaqədar polis orqanları ilə birgə hərbi qulluqçular tərəfindən hüquqi rejim təmin olunub və hazırda bu istiqamətdə xidmət davam etdirilməkdədir.

2017-ci il ərzində Daxili Qoşunların şəxsi heyəti polis əməkdaşlarına köməklik məqsədilə bir sıra tədbirlərə də cəlb olunub. Biləsuvar rayonunda ictimai qaydanın və təhlükəsizliyin təmin edilməsində, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ermənistan Respublikası ilə sərhədyanı ərazilərində baş verə biləcək təxribat aktlarının qarşısının alınmasında müvafiq tapşırıqlar icra olunub. Paytaxt və bölgələrdə keçirilən futbol oyunları, konsertlər, digər kütləvi tədbirlər zamanı ictimai qayda və ictimai təhlükəsizlik tam təmin edilib.

Azərbaycan Respublikasının Rusiya

Federasiyası ilə sərhədyanı bölgələrində “Sərhəd-sipər”, “Sərhəd” şərti adları ilə keçirilən birgə kompleks əməliyyat-axtarış və profilaktik tədbirlərdə qoşunların şəxsi heyəti ehtiyat qüvvə qismində xidmət aparıb. Zaqatala və Balakən rayonlarında narkotik tərkibli bitkilərin yabani halda yayılmasının və kultivasiya edilməsinin qarşısının alınması üzrə “Xaş-Xaş 2017” kompleks əməliyyat-axtarış tədbirlərinin keçirilməsinə şəxsi heyət cəlb edilib və ümumilikdə, 21639 sayda narkotik tərkibli yabani və kultivasiya edilmiş çotənə kolları aktlaşdırılaraq polis orqanlarına təhvil verilib.

Həmçinin, Ağstafa rayonu ərazisində xüsusi təhlükəli cinayətkarların axtarışında da şəxsi heyət fəal iştirak edib.

İstehkamçı yarımqruplar tərəfindən də qarşıya qoyulmuş xidməti tapşırıqlar uğurla yerinə yetirilib. Beynəlxalq idman yarışları və tədbirlər zamanı 25874 ədəd avtomobile baxış keçirilərək 44 adda qadağan edilmiş əşyalar götürülüb və polis əməkdaşlarına təhvil verilib. Bununla yanaşı, digər tapşırıqların icrası zamanı müxtəlif növ 14 ədəd silah, 2 ədəd partlayıcı maddə və 274 ədəd güllə tapılıb, 3 ədəd partlayıcı maddə zərərçikləndirilib.

Müdafiə Nazirliyinin Xızı rayonunda yerləşən “N” sayılı hərbi hissəsinin sursat əsasında baş vermiş partlayışla bağlı Azərbaycan Respublikası Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyinin və Fövqəladə Hallar Nazirliyinin şəxsi heyətinə təxirəsalınmaz tədbirlərin görülməsində köməklik göstərilib. İstehkamçı yarımqrupların müvafiq sayda hərbi qulluqçusu tərəfindən 7346 hektar ərazidə axtarış tədbirləri həyata keçirilib və partlamamış hərbi sursatlar, partlamış-yanmış mermi qalıqları, yandırma atımı (barıt) tapılaraq aktlaşdırılıb.

Öten il ərzində qorunan obyektlərin etibarlı mühafizəsini və müdafiəsini təmin etmək üçün gündəlik olaraq döyüş xidmətinə tələb olunan sayda qarovul və qoşun naryadı təyin edilib. Xidmətin təşkili və aparılması zamanı cinayət, hadisə və kobud intizam pozuntusu hallarına yol verilməyib.

Cənab Komandan, eyni zamanda, 2017-ci il ərzində döyüş təliminin başlıca vəzifələrinin yüksək döyüş hazırlığının təmin edilməsindən, şəxsi heyətin nəzəri biliklərinin və praktiki bacarıqlarının artırılmasından, komandir və peşə hazırlığı səviyyəsinin yüksəldilməsindən, maddi-texniki tədris bazasının inkişaf etdirilməsindən ibarət olduğunu da nəzərə çatdırıb. Qeyd edib ki, əməliyyatların planlaşdırılması, düzgün qərarın qəbul edilməsi və idarəetmə məntəqələrinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə Bakı qarnizonu hərbi hissələrinin komandanlıqlarının iştirakı ilə komanda-qarqah təlimi keçirilib.

(davamı 3-cü səhifədə)

ŞƏHİDLƏRİMİZ

ŞƏRƏFLİ VƏ FƏDAKAR ÖMÜR YAŞADI...

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 12.03.2009-cu il tarixli, 204 nömrəli Sərəncamı ilə baş leytenant Zahid Mahmudov ölümündən sonra "Hərbi xidmətlərə görə" medalı ilə təltif olunub

**Hörmət, ehtiramsız bir anın olmur,
Kim deyər adını tutanın olmur,
Şəhidlər tək birçə atanın olmur,
El çəkir bu qəmi, bu dərdi, Zahid!**

Bu misralar şair Mədət Məhbubun Daxili Qoşunların şəhid zabiti baş leytenant Mahmudov Zahid Ali oğluna həsr etdiyi şeirindəndir. Həmin şeir 1996-cı ildə "Dəli Kür" qəzetində dərc olunub. M.Məhbubun şəhid həmkəndisi haqqında qələmə aldığı şeirdə vurğulanan dəyişməz bir həqiqət var - şəhidlər el yaddaşında heç vaxt unudulmur!

Zahid Mahmudov 1955-ci il may ayının 18-də Qazax rayonunun Yuxarı Salahlı kəndində, Mahmudovlar ailəsində anadan olub. Bu kənd bütün Azərbaycanda məşhurdur. Belə ki, dahi şairlərimiz Vaqif və Səməd Vurğun Yuxarı Salahlıda dünyaya göz açıblar. Bir sıra digər görkəmli şəxsiyyətlərimiz də bu kənddə doğulublar. Yuxarı Salahlı vətənpərvər ruhlı, mənəvi dəyərlərimizə bağlı olan insanların yaşadığı yurddur.

Şəhidin valideynləri - Ali Mahmudov və Səmayə Mahmudova el-obasını sevmə, zəhmətkeş, xeyirxah insanlar kimi xatırlanırlar. Onlar övladlarını da bu ruhda tərbiyə etmişlər. Mahmudovlar ailəsində üç oğul və bir qız övladı dünyaya gəlib. Bu övladlardan hər biri öz müsbət keyfiyyətləri ilə cəmiyyətdə hörmət qazanıb.

Z.Mahmudov Yuxarı Salahlı kəndinin orta məktəbinin məzunudur. 1972-1973-cü illərdə əmək fəaliyyətinə başlayaraq o vaxtkı Vaqif adına üzümçülük sovxozunda işləyib. Sonra Bakı Rabitə Elektrotexnikumuna (hazırda Bakı Dövlət Rabitə və Neqliyyat Kolleci) qəbul olunub. Burada rabiteçi peşəsinin sirlərinə yiyələnib. Təhsili ilə yanaşı, əmək fəaliyyətini davam etdirib.

Belə ki, Respublika Rabitə Nazirliyi (hazırda Neqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi) Bakı Şəhər Telefon Şəbəkəsində texniki işə götürülüb. 1975-ci ildə isə Z.Mahmudov sovet ordusu sıralarına hərbi xidmətə çağırılıb. Xidmət etdiyi hərbi hissə Ukraynada yerləşib. Səhhəti ilə əlaqədar olaraq hərbi xidmətdən vaxtından əvvəl tərxis edilib. Hərbi xidmətdən qayıtdıqdan sonra texnikumda təhsilini bitirib.

Onun çoxşaxəli əmək bioqrafiyasının təhlili göstərir ki, təyin olunduğu vəzifələrdə əzmlə çalışıb, peşəkarlıq səviyyəsinin artırılmasına nail olub, üzünə düşən vəzifələrin icrasına vicdanla yanaşıb. Əmək fəaliyyətinin qısa bir müddəti (1976-cı il) Sumqayıt Xlorlu Üzvi Məhsullar Zavodu ilə bağlıdır. Sonrakı mərhələdə isə (1977-1992-ci illər) rabitə sahəsindən ayrılımayıb. Respublikamızın Rabitə Nazirliyi Mərkəzi Telefon Rabitəsi İB-in Telefon Qovşağında ona

müxtəlif məsul vəzifələr həvalə olunub. Harada işləyibse, rəhbərliyin etimadını doğruldu. Bunu əmək kitabçasındakı müqafatlar barədə qeydlər də təsdiqləyir.

Z.Mahmudov 1988-1991-ci illərdə milli azadlıq hərəkatının fəallarından olub. O, Azərbaycanın uğurlu gələcəyini onun müstəqilliyə qovuşmasında görürdü. SSRİ rəhbərliyinin Qarabağ məsələsində erməni-pərəst mövqeyinə etiraz səsinə ucaltmaqdan çəkinmirdi. 1990-cı ilin 20 Yanvar hadisələri zamanı ölüm təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışdı...

1991-ci ilin oktyabr ayının 18-də Azərbaycanın öz dövlət müstəqilliyini elan etməsindən sonra müstəqil dövlət quruculuğu dövrü başladı. O, bir rabitə mütəxəssisi kimi öz sahəsi üzrə respublikamızın inkişafına töhfə vermək əzmi və məramı ilə çalışdı.

1992-ci ildən başlayaraq Dağlıq Qarabağ və ətraf rayonlara erməni hərbi təcavüzünün şiddətlənməsi şəraitində respublikadaxili vəziyyət gərginləşmişdi. Xocalıda ermənilər törətdiyi soyqırım, Şuşa və Ləncin işğal olunması Z.Mahmudovu da dərinəndərsətsitmişdi.

1992-ci ilin iyun ayında DİN-in Daxili Qoşunlarına hərbi xidmətə qəbul olunmaq təklifinə tərəddüd etmədən razılıq vermişdi. O, təcürəbəli rabitə mütəxəssisi kimi Daxili Qoşunların Rabitə xidmətinin reisi vəzifəsinə təyin olunub. Onun Daxili Qoşunlarda rabitə sisteminin müharibə şəraitinin tələblərinə uyğun qurulmasında öz əməyini əsirgəmədiyi xüsusi qeyd edilməlidir. Bacarıqlı bir mütəxəssis kimi o, ön cəbhədə döyüş əməliyyatlarına cəlb olunub, habelə dövlətin ictimai təhlükəsizliyinin keşiyində dayanan Daxili Qoşunlar üçün rabitenin nə qədər mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini tam məsuliyyəti ilə anılayır və bu yöndə vəzifə borcunu fədakarcasına yerinə yetirirdi.

Baş leytenant Z.Mahmudovun iş qeydləri apardıqı bloknotu vərəqlədim. Bloknotdakı qeydlər onun gərgin iş rejimində fəaliyyət göstərdiyini təsdiqləyir. Həmin dövrdə Daxili Qoşunların hərbi hissələri ön cəbhənin ayrı-ayrı istiqamətlərində düşmənlə vuruşurdular. Ağdam-Ağdərə bölgəsində vəziyyət xüsusilə ağır idi. Baş leytenant Z.Mahmudov rabitenin təşkili ilə bağlı tədbirlərin görülməsi üçün döyüş zonasına

da ezam olunur, vətənpərvər bir zabıt kimi çətin sınaqlardan çəkinmirdi.

1992-ci il avqustun 6-da o, Tərtər-Ağdərə bölgəsində ezam olunub. Avqustun 7-də isə ermənilərin Ağdərə istiqamətindən hücumu başlayıb. Hərbi qulluqçularımız hücumun qarşısını alınmasına cəlb olunublar. Möhrətaq (indiki Kiçik Qarabəy) kəndi ərazisində döyüş tapşırığını yerinə yetirərək baş leytenant Z.Mahmudov düşmənin artilleriyasının atəşi altında mərmi qəlpələrindən ağır yaralanaraq şəhid olub. Həmin döyüşdə ağır yaralanmış əsgər İsmayıl Mehdiyev ərazidən çıxarmağa cəhd edib, lakin yaxınlıqlarında mərmi partlayışı onun həyatına son qoyub. İsmayıl isə təkrar yaralansa da, sağ qalıb. Bu gün İsmayıl Qazax rayonunun Yuxarı Salahlı kəndində yaşayır, I qrup əlildir. İsmayıl mənimlə telefon söhbətində şəhidi qorxmaz və qeyrətli bir zabıt kimi həmişə ehtiramla xatırladığını söylədi.

Daxili Qoşunların veteranları Səfəxan Bayramov, Ramiz Abdullayev və Vüqar Bayramov şəhid haqqında söhbət zamanı onu ləyaqətli, öz şərəfini uca tutan, vətəninə və xalqına sevmə, döyüş sınaqları qarşısında iradəsini itirməyən, peşəsinə mükəmməl bilən zabıt kimi xarakterizə etdilər.

Baş leytenant Z.Mahmudov Qarabağ müharibəsində Yuxarı Salahlı kəndinin ilk şəhidi. Doğma yurdunda dəfn olunub. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin

12.03.2009-cu il tarixli, 204 nömrəli Sərəncamı ilə baş leytenant Z.Mahmudov ölümündən sonra "Hərbi xidmətlərə görə" medalı ilə təltif olunub. Bundan əlavə, o, ölümündən sonra Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fəxri Fərmanı ilə mükafatlandırılıb.

Şəhidin qardaşı Fazil Mahmudov onun hərbi xidmət yolunu davam etdirib. Daxili Qoşunların sıralarından mayor hərbi rütbəsində ehtiyata buraxılıb. O, mənə danışıb ki, anası şəhid qardaşının köynəyini uzun illər heç kəsə göstərmədən sandıqda saxlayıb. Vəfatından əvvəl öləndə oğlunun köynəyi geyindirilərək dəfn olunmasını vəsiyyət edib. Dəfn zamanı bunu etmək mümkün olmasa da, şəhidin köynəyini kəfənin içinə qoyublar.

Şəhid zabitin həyat yoldaşı Gültəkin Mahmudova xarici dil müəlliməsidir. Bakıda 212 sayılı orta məktəbdə işləyir. O, ailə başçısının ölümündən sonra nə qədər əzablı olsa da, mənəvi gücünü toparlayaraq, onun ocağını yaşadıb, övladlarını böyüdüb, onların xoşbəxtliyi, dövlətimizə gərəkliliyi və vətəndaş kimi formalaşmaları üçün zəhmətini əsirgəməyib.

Baş leytenant Z.Mahmudovun iki oğlu var. Böyük oğlu Zaur Mahmudov Dövlət İqtisad Universitetinin məzunudur, iş adamıdır. Kiçik oğlu Anar Mahmudov isə Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının məzunudur. O, Daxili Qoşunların zabiti, hərbi rütbəsi baş leytenantdır. 99713 sayılı hərbi hissənin xüsusi təyinatlı dəstəsində ləyiqincə xidmət edir. XTD komandirinin xüsusi hazırlıq üzrə müavini. Ən böyük arzusu atasının şəhidlik zirvəsinə ucaldığı kəndi və işğal altındakı digər yurdlarımızı düşmən tapdağından azad edəcəyimiz günə qovuşmaqdır.

Hər iki qardaş evlidir, övladları var. Şəhidin oğul nəvələrindən biri onun adını daşıyır.

Qeyd edim ki, Yuxarı Salahlı kəndindəki orta məktəb şəhid zabitin adını daşıyır. Məktəbdə şəhidin adını əbədiləşdirmək üçün xatirə guşəsi yaradılıb.

Bu qünnədək dövrü mətbuatda şəhid hərbi qulluqçumuz haqqında bir sıra yazılar dərc olunub.

Allah rəhmət ələsin!

Yalçın Abbasov

"2017-ci İLDƏ DAXİLİ QOŞUNLARDA XİDMƏTİ-DÖYÜŞ FƏALİYYƏTİNİN YEKUNLARI"NA DAİR HƏRBİ ŞURANIN İCLASI KEÇİRİLİB

(əvvəlki 2-ci səhifədə)

Xüsusi vasitələrin tətbiqi və xüsusi təyinatlı dəstələrlə xüsusi-taktiki təlimlər təşkil edilib, silah və xüsusi vasitələrdən, döyüş texnikasından effektiv istifadə edilməsinə diqqət yetirilib.

Daxili İşlər Nazirliyində tədbirlər planına uyğun olaraq, polis orqanları ilə Daxili Qoşunların Təlim Mərkəzində "Yaşayış məntəqəsində ictimai asayişin qrup halında pozulması hallarının, digər hüquq pozuntularının və cinayətlərin qarşısının alınmasında xüsusi heyətin fəaliyyəti" mövzusunda birgə təlim keçirilib.

Qoşunların səhra təcrübəsinin artırılması məqsədilə şəxsi heyət 611 gün səhra təlimlərinə, 396 dəfə atıcılıq məşqlərinə cəlb olunub. Müxtəlif ixtisaslı hərbi qulluqçularla 14 metodiki-təlim toplanışı keçirilib. Xüsusi təyinatlı dəstələrin hərbi qulluqçuları ilə "Zoğalı bərət" daşına hüququnu qazanmaq üçün peşə sınaqlarında 56 hərbi qulluqçu iştirak etmək hüququ qazanıb.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamlarına uyğun olaraq qoşunlara müddətli heqiqi hərbi xidmət keçmək üçün 2490 çağırışçı qəbul olunub, 2745 çavuş və əsgər Silahlı Qüvvələrə ehtiyata buraxılıb, müddətli heqiqi hərbi xidmətdə olan hərbi qulluqçular arasında 169 nəfər müddətdən artıq heqiqi hərbi xidmətə keçirilib. Bölmələrin komplektləşdirilməsi üçün 207 kiçik komandir, 55 sürücü, 35 rabiteçi, 60 əspaz hazırlanıb.

2017-ci ildə xidməti-döyüş tapşırıqlarının yerinə yetirilməsi üçün rabitə, kimya və mühəndis avadanlıqlarına, silahlara, xüsusi vasitələrə, avtomobil və digər xüsusi texnikaya illik texniki baxışlar keçirilib.

Məruzədə bildirilib ki, il ərzində respublikada baş verən ictimai-siyasi hadisələr diqqət mərkəzində saxlanılıb, Milli Lider Heydər Əliyevin zəngin siyasi irsinin öyrənilməsinə önəm verilərək, ictimai-siyasi hazırlıq məş-

ğələlərində Ulu Öndərin həyat yolu, siyasi fəaliyyəti barədə məlumat verilib. Xidməti-döyüş tapşırıqlarının yerinə yetirilməsinə cəlb olunan şəxsi heyətə tədbirlərin əhəmiyyəti, vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının qorunması izah olunub, vəzifə borclarının icrasına məsuliyyətlə yanaşmanın vacibliyi vurğulanıb.

Hərbi intizamın möhkəmləndirilməsi, qarşılıqlı münasibətlərdə nizamnəmə qaydalarına riayət olunması sahəsində həyata keçirilən ardıcıl tədbirlərin nəticəsi olaraq hadisələrin sayı 5, cinayətlərin sayı 1, kobud intizam pozuntularının sayı 10, xəsarətlərin sayı isə 4 hal azalıb.

Cənab Komandan bildirib ki, 2017-ci il ərzində Daxili Qoşunların Baş İdarəsinə daxil olan müraciətlərin sayında 26.3 faiz azalma müşahidə olunub. Müraciətlərin böyük əksəriyyəti ərizə, çox az hissəsi isə şikayət xarakterli olub. Daxil olmuş ərizələr üzrə tədbirlər görüldü, şikayətlər üzrə tam araşdırılmalar aparılıb, gecikdirmələrə yol verilmədən vətəndaşlara müvafiq cavablar verilib. Daxili Qoşunların Komandanlığı tərəfindən 190 nəfər vətəndaş qəbul edilib, hüquqi yardım göstərilib, onları maraqlandıran suallar ixtisaslı şəkildə cavablandırılıb.

2017-ci ildə Daxili Qoşunlarda maddi-texniki bazanın möhkəmləndirilməsi ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlərdən də söz açan cənab Komandan qeyd edib ki, Daxili İşlər Nazirinin rəhbərliyi altında bu istiqamədə işlər ardıcıl olaraq davam etdirilib, şəxsi heyətin kazarma-məişət şəraiti müasir standartlara uyğunlaşdırılıb. Bir çox hərbi hissələrdə hərbi və məişət obyektlərinin təmiri aparılıb, lazımı avadanlıqlarla təmin edilərək yenidən istifadəyə verilib. Neqliyyat vasitələrinin sazlığı və düzgün istismarı təmin edilib, yol hərəkəti qaydalarının qarşısının alınması üçün dövlət yol polisi əməkdaşlarının iştirakı ilə məşğələlər təşkil olunub. Diqqətə çatdırılıb ki, 2017-ci ildə

12565, 16076 və 16075 sayılı hərbi hissələrin komandanlığı müsbət nəticələr əldə edib.

Məruzədə əldə edilmiş nailiyyətlərlə yanaşı, 2017-ci il ərzində xidməti-döyüş fəaliyyətində nəzərəçarpan bir sıra nöqsan və çatışmazlıqların mövcudluğu vurğulanıb. Onların aradan qaldırılması yolları hərbi hissələrdə xidməti-döyüş fəaliyyətinin yekunları ilə bağlı Baş İdarənin vəzifəli şəxslərinin iştirakı ilə keçirilən iclaslarda geniş müzakirə olunub. Həmçinin, il ərzində Hərbi Şuranın iclaslarında nöqsanların müzakirəsinə geniş yer verilib, aidiyyəti hərbi hissə komandanlıqları dinlənilib və onların planlı şəkildə aradan qaldırılması barədə tapşırıqlar verilib.

Qoşunların xidməti-döyüş fəaliyyətinin hər zaman Daxili İşlər Naziri general-polkovnik cənab Ramil Usubov tərəfindən dəstəklənərək, daima diqqətdə saxlanıldığını deyən general-leytenant Ş.Məmmədov çıxışının sonunda nəzərə çatdırıb ki, bu gün Daxili Qoşunların qarşıda duran vəzifələri uğurla yerinə yetirməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin göstərdiyi diqqət sayəsində lazımı şərait yaradılıb, şəxsi heyət hərətfərlil dövlət qayğısı ilə əhatə olunub.

İclasda bir sıra hərbi hissə komandanlıqlarının və onların müavinlərinin hesabatları dinlənilib.

Sonra Daxili İşlər Nazirinin müavini-Daxili Qoşunların Komandanının "2017-ci ildə Daxili Qoşunların xidməti-döyüş fəaliyyətinin yekunları barəsində" əmri elan edilib. Ən yaxşı nəticələr əldə edən hərbi hissələr "Fərman"la təltif olunublar.

Daxili İşlər Nazirinin müavini-Daxili Qoşunların Komandanı bildirib ki, Daxili Qoşunlar qarşıya qoyulmuş tapşırıqların yerinə yetirilməsinə həmişə hazır olacaq.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin diqqət və qayğısına cavab olaraq, Daxili İşlər Nazirinin əmr və göstərişlərindən irəli gələn vəzifələr bundan sonra da layiqincə yerinə yetiriləcək, şəxsi heyət polis orqanlarının əməkdaşları ilə birgə ölkədə sabitlik və ictimai asayişin keşiyində mətinliklə dayanacaq.

Mətbuat xidməti

GƏNCLƏRİMİZİN ƏN ÜMDƏ VƏZİFƏSİ VƏTƏNƏ, ÖLKƏMİZƏ, DOĞMA TORPAĞIMIZA DAİM SƏDAQƏTLİ OLMAQDIR!

**Heydər Əliyev,
Azərbaycan Xalqının Milli Lideri**

"Gənclər günü" MDB məkanında və Şərqi Avropada ilk dəfə olaraq Azərbaycan qeyd olunub. Ötən əsrin sonlarında ölkədə baş verən gərgin ictimai-siyasi proseslər zamanı fiziki və mənəvi təzyiqlərə məruz qalan, cəmiyyətin laqeydiyi və biganəliyi ilə qarşılaşan sosial qruplardan biri də gənclər idi. Həmin vaxtlarda respublikada müxtəlif gənclər təşkilatı yaradıldı. Lakin bu təşkilatlar gənclərin mənəvi-estetik tərbiyəsinin formalaşdırılmasında, onların sosial qayğılarının həll edilməsində rol oynaya bilmədi. Onların əksəriyyəti əsasən tələbələr və qismən də müharibə iştirakçıları əhatə edirdi. Gənclərin digər kateqoriyaları isə həmin qurumlardan kənarında qalırdı.

Bu çatışmazlıqların aradan qaldırılmasında, gənc nəslin əsl vətəndaş kimi tərbiyə olunmasında, onların bir qüvvə kimi cəmləndirilməsində və dövlət gənclər siyasətinin formalaşdırılmasında Milli Lider Heydər Əliyevin rolu danılmazdır. Belə ki, məhz Ulu Öndərin ölkəyə rəhbərliyi dövründə - 1996-cı il fevralın 2-də müstəqil Azərbaycan Respublikası gənclərinin birinci forumunun keçirilməsi haqqında, 1997-ci ilin fevralın 1-də isə "2 fevral - Azərbaycan Gəncləri günü" elan edilməsi haqqında sərəncamlar imzalandı. Gənclər və İdman Nazirliyi yaradıldı. Bütün bunlar Azərbaycan gənclərinə göstərilən qayğının və diqqətin təzahürü idi. Yalnız bundan sonra digər MDB və Şərqi Avropa dövlətlərində bu bayram qeyd olunmağa başladı.

Gənclərin 1-ci forumunun keçirilməsi, əslində, çox mühüm əhəmiyyət kəsb edən bir tarixi hadisə idi. Tədbirdə Heydər Əliyevin nitqi hər bir Azərbaycan gənci üçün həyat devizinə çevrildi:

məsələlər də həmin proqramlarda öz əksini tapıb.

"Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə" dövlət proqramı isə adıçəkilen proqramların məntiqi davamı olaraq, ölkədə gənclər siyasətinin daha səmərəli həyata keçirilməsi, cəmiyyətin bütün sahələrində gənclərin fəal iştirakına şərait yaratmaq, onların yaradıcı və innovativ potensialını üzə çıxarmaq, gənc nəslin sağlamlığını qorumaq, təhsil və məşğulluq məsələlərinə diqqət artırmaq məqsədilə qəbul olunub.

Proqramın icrası ilə bağlı Daxili Qoşunlarda da bir sıra mühüm addımlar atılıb və bundan sonra da davam etdirilməsi nəzərdə tutulur. Belə ki, gənc hərbi qulluqçularımızın maarifləndirilməsi, onların hərbi biliklərinin artırılması istiqamətində bir sıra işlər görülür. Nümunəvi xidmətlə seçilən hərbi qulluqçularımız, şəhid döyüşçülərimizin göstərdiyi pəhrəmanlıqların, onların Vətən yolunda fədakarlıqla canlarından keçmələri və digər təbii vəziyyətlə müvafiq olaraq kollektiv söhbətlər aparılır, məqalələr hazırlanıb, metodiki vəsaitlər dərc olunur, vətənpərvərlik hisslərinin aşılayan müxtəlif tədbirlər keçirilir.

Gənc nəslin tərbiyəsində Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin ideyaları əsas götürülür. Nəzərə alsaq ki, bu gün ordu quruculuğu prosesində gənclərin rolu danılmazdır və Silahlı Qüvvələrin əsasını məhz gənclər təşkil edir, o zaman onların düzgün istiqamətdə formalaşdırılmasına daha çox diqqət yetirilməlidir. Xüsusilə, torpaqlarımızın bir hissəsinin işğal altında olduğu bir vaxtda Vətənin müdafiəsində mətinliklə duran bütün gənc hərbi qulluqçularımız dərinəndərk edirlər ki, işğal olunmuş torpaqlarımızın düşməndən azad edilməsində əsas yük onların çiyinlərinə düşəcək. Bu müqəddəs tapşırığı yerinə yetirilməsinə hər bir Azərbaycan gənci hazırdır!!!

baş leytenant X.Hacızadə

ŞƏXSİ HEYƏTİN SANİTAR-EPİDEMİOLOJİ SAĞLAMLIĞININ TƏMİN EDİLMƏSİ YÜKSƏK SƏVIYYƏDƏ HƏYATA KEÇİRİLMƏKDƏDİR

Bu gün Daxili Qoşunların şəxsi heyəti üzərinə düşən bütün növ tapşırıqların öhdəsindən layiqincə gəlir. Əlbəttə ki, müvəffəqiyyətlərin əldə olunmasında bir neçə mühüm faktor var. Bunlardan biri də sözsüz ki, şəxsi heyətinin sağlamlığı və bu istiqamətdə görülən qabaqlayıcı profilaktik tədbirlərdir. Daxili Qoşunların Tibb xidmətində Sanitar-epidemiologiya dəstəsi (SED) üzərinə düşən bu vəzifələri uğurla icra edir.

SED hərbi hissələrdə yoluxucu xəstəliklərin qarşısının alınması, ləğv edilməsi üzrə sanitar-eksepidemik tədbirləri təşkil edir,

eyni zamanda sanitar-gigiyenik və bakterioloji müayinələr aparır.

Daxili Qoşunların Baş İdarəsinin Tibb xidmətində Sanitar-epidemiologiya dəstəsinin rəisi-baş sanitar həkim tibb xidməti polkovnik-leytenantı Vüqar İbrahimov söhbət əsnasında dəstənin fəaliyyəti, gördüyü işlər barədə ətraflı məlumat verdi. Şəxsi heyət arasında gigiyenik normalara, sanitar qaydalara riayət olunmasına nəzarət etmək, hərbi qulluqçuların ətraf mühitin ekstremal şəraitinə adaptasiyası üçün tədbirlərin görülməsi, o cümlədən hərbi xidmət şəraitində fiziki, kimyəvi-bioloji, sosial amillərin

təsirinin gigiyenik normalaşdırılması dəstənin yerinə yetirdiyi funksional vəzifələrdir. SED hərbi qulluqçuların xəstələnmə səviyyəsini, fiziki inkişafını və digər sağlamlıq göstəricilərinin gigiyenik təhlili də aparır. Sadalananlarla yanaşı, şəxsi heyətin gigiyenik tərbiyəsi, sanitar maarifləndirilməsi də həyata keçirilir.

Fəaliyyət göstərən laboratoriyalarda isə müxtəlif müayinələr aparılır. Bakterioloji laboratoriyada sanitar-bakterioloji, klinik mikrobioloji və seroloji müayinələr həyata keçirilir. Sanitar-bakterioloji müayinə dedikdə, hərbi hissələrdən qəbul edilən su, yuyuntu nümunələrinin, eləcə də obliqat qrupları dövrü müayinələri başa düşülür. Mikrobioloji dedikdə, Daxili Qoşunların Hərbi Qospitalının şöbələrindən götürülən müvafiq analizlərin müayinəsi anlaşılır.

Sanitar-gigiyena laboratoriyasında isə su, ərzaq, habelə hazır xörək nümunələrinin fiziki-kimyəvi müayinələri aparılır. Yeni hazırlanan xörək nümunələrinin faktiki kalorisi hesablanır. Daxili Qoşunların Mərkəzi An-

barına daxil olan ərzaqların gigiyenik təhlili də sanitar-gigiyena laboratoriyasında aparılır.

Dəstə rəisinin sözlərinə görə, xidmət işini mövcud rəhbər sənədlərin, müvafiq

emrlərin tələbləri əsasında qurur. Hər gün səhər xidməti müşavirə keçirilir və hər bir hərbi qulluqçuya konkret olaraq tapşırıq verilir. Sonra hərbi qulluqçular aidiyyəti üzrə funksional vəzifələrinin icrasına başlayırlar.

SED-in laboratoriya rəisi tibb xidməti kapitanı Fərqanə Ramazanova laboratoriyanın fəaliyyətini planlaşdırır, müayinələrini aparılmasına metodik rəhbərlik edir.

Həkim-epidemioloq tibb xidməti baş leytenantı Nuranə Camalova zərurət olduqda yoluxucu xəstəliklərin ocağının məhdudlaşdırılması, ləğv edilməsi məqsədilə epidemioloji müayinə aparır, həmçinin, təxirəsalınmaz eksepidemik tədbirlər həyata keçirir.

Həkim-gigiyenist tibb xidməti mayoru Könül Qasım-zadə hərbi ticarət obyektlərində sanitariya qaydalarına, gigiyenik normalara riayət edilməsinə, o cümlədən, hərbi obyektlərdə və cari sanitariya nəzərətinə aparır.

Parazit xəstəliklərinin profilaktikasını, məhdudlaşdırılmasını və ləğvini SED-də

həkim-parazitoloq tibb xidməti leytenantı Reyhan Zülfiqarova yerinə yetirir.

Həkim-bakterioloq tibb xidməti baş leytenantı Jalə Məhərrəmovaya da funksional vəzifələrini layiqincə icra edir. O, bakterioloji, sanitar-bakterioloji, seroloji müayinələri siyahı üzrə nəzərdə tutulmuş həcmdə aparır, eyni zamanda, bölgələrdə ezamiyyətlərdə olarkən hərbi hissələrin həkimlərinə praktiki və metodiki köməklik göstərir. Dəstə

tənin digər hərbi qulluqçuları: feldşer-laborantlar baş gizir Nuran Məmmədova, gizirlər Günel Quliyeva, Səbinə İbrahimova və məsul icraçı gizir Vüsalə Şirinova da xidməti vəzifə borclarının öhdəsindən layiqincə gəlirlər.

Bir sözlə, dəstənin hərbi qulluqçuları şəxsi heyətin sanitar-epidemioloji sağlamlığının təmin edilməsi üçün əllərindən gələni əsirgəmir.

baş leytenant T.Əlizadə

TÜTÜNÜN ZƏRƏRLƏRİ BARƏDƏ NƏ BİLİRİK?

Müasir dövrümüzdə bəşəriyyətin qarşısında duran ən ciddi problemlərdən biri də tütündür. Tütünün insan orqanizminə ziyanları haqqında nə qədər təbliğat aparılsa da, təəssüflər olsun ki, ondan istifadə edənlərin sayı getdikcə artmaqdadır.

Məlumat üçün bildirik ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının hesablamalarına görə, dünyada hər il təxminən 5 milyona yaxın insan siqaretin zərərli təsiri nəticəsində dünyasını dəyişir. 2020-ci ildə isə bu rəqəmin 2 dəfə artacağı gözlənilir.

Siqaret bədəndə 20 növ xərçəng xəstəliyi yaradır...

Alimlər siqaret çəkməyin sağlamlığa nə qədər ağır zərər vurduğunu bildirsələr də, insanlar sağlamlıqlarını təhlükə qarşısında qoyduqlarını düşünmək belə istəmir. Əgər onlar siqaretin törətdiyi xəstəlikləri dərinənlənənlərsə, bəlkə də bu verdiyindən bir çox insan imtina edər, tüstüsüz, sağlam həyat tərzinə üstünlük verər.

Mütəxəssislərin qənaətinə görə, siqaret yaşından asılı olmayaraq, hər bir şəxsə mənfi təsir göstərir və orqanizmdə bir çox xəstəliklər yaradır. Siqaretin yaratdığı ən ağır xəstəlikdən biri də xərçəngdir. Siqaret bədəndə 20 növ xərçəng xəstəliyinin yaranmasında əsas rol oynayır. Ağ ciyər xərçəngi, qida borusu xərçəngi, tənəffüs üzvləri xərçəngi və s.

Siqaret nikotin və menoksidkorben kimi öldürücü tərkib hissəsi ilə bədən üzvlərində, ağ ciyər və bağırsaqlarda ölümlə nəticələnən xərçəngyaradıcı virusların törəməsinə zəmin yaradır. Adamlar siqareti çəkməyə başlayan kimi onun mənfi təsirlərinə məruz qalırlar. İnsanlar siqaretin tərkibində olan nikotina alışırlar. Nikotin alkoqol və kokain qədər güclü təsirə malikdir. Bunun nəticəsi olaraq, tütün ağ ciyərlərdə xərçəng xəstəliyinin yaranmasına zəmin yaradır. Amerika Xərçəng Cəmiyyətinin bildirdiyinə görə, Birləşmiş Ştatlarda ağ ciyərdə xərçəng xəstəliyinin yaranmasına 87 faiz siqaret çəkmək səbəb olur. Ağzı boşluğu, qida borusu, böyrək, dalaq və mədəaltı vəzdə xərçəng xəstəliyi çox hallarda siqaret çəkmək nəticəsində əmələ gəlir.

Alimlərin araşdırmaları sübut etmişdir ki, siqaretin tərkibi müxtəlif zərərli və xərçəngtörədici maddələrlə doludur. Belə ki, siqaretdə 4560 zərərli, 60-dan çox xərçən-

gə səbəb olan maddə aşkar edilib. Alman mütəxəssislərinin gəldikləri qənaətə görə, siqaret çəkmək insan sağlamlığına ziyan yetirməklə yanaşı, beyinin iş fəaliyyətinin ölçüsünü azaldır. Tədqiqatçılar 11-64 yaş arası şəxslərin qavrama dərəcəsini ölçərkən bu nəticəyə gəlirlər ki, uzun illər boyu siqaret çəkən şəxs qocalıqda sağlam və geniş fikrə, dərin düşüncəyə malik olmur. Eyni zamanda, siqaret istəhanı azaldaraq qıdanın həzmini ağırlaşdırır, sümük boşluğu və digər ciddi problemlərə səbəb olur. Onu da əlavə edək ki, siqaret yuxu sistemini qarışdırır və oyanmanı çətinləşdirir, ümumi iş qabiliyyətini və fəaliyyəti azaldır, görmə qabiliyyətini çətinləşdirir, ağız boşluğunda pis qoxu yaradır.

İnfarktı yaradan əsas amillərdən biri də nikotindir

Siqaretin törətdiyi qorxulu xəstəliklərdən biri də infarktdır. Tütün məhsullarından istifadə edən şəxslərin ürəyində qan dövrənini azalır və ürəyin fəaliyyəti zəifləməyə başlayır. Damarların kilidlənməsinə səbəb olan və qan dövrəninin fəaliyyətini engəlləyən nikotin qan təzyiqini artırır və bu da infarktin yaranmasına şərait yaradır. Araşdırmalar göstərir ki, infarkt keçirən xəstələrin 85%-i siqaret çəkən şəxslərdir ki, bunun da əksər hissəsi kişilərdir.

Uşaqları siqaret tüstüsündən qoruyun!

Siqaretin böyük bəlalardan biri də onun passiv şəkildə yayılmasıdır. Belə ki, siqaret çəkən şəxsin yanında durmaq və ya onunla təmasda olmaq nəticəsində tütünün zərərli maddələri insan orqanizminə daxil olur ki, bu da passiv tütünçəkənlərdir. Bundan ən çox əziyyət çəkənlər isə uşaqlardır. Siqaretin fəsadlarının nə demək olduğunu bilməyən uşaqlar onun tüstüsünü qəbul edirlər. Bu onların hələ tam formalaşmayan orqanizminə dəhşətli dərəcədə mənfi təsir göstərir. Gələcəkdə bir çox xəstəliklərin yaranmasını sürətləndirir. Əgər hər hansı valideyn siqaret çəkir, öz övladı ilə təmasda olarkən nəfəs alanda belə uşağa mənfi təsir göstərir, onu infeksiyalara yoluxdurur. Təhqiqatlar müəyyən edib ki, uşaqlarda infeksiyanın 13%-i ətrafdakıların siqaret çəkməsi nəticəsində yaranır. Siqaretdən aktiv şəkildə istifadə edən uşaqlar və ya yeniyetmələrdə isə vəziyyət daha

acınacaqdır. Onlarda sonsuzluq, kütbeynilik, esəb kimi xəstəliklərin yaranması qəçılmazdır.

Qadınların tütüne aludəçiliyi daha təhlükəlidir

Dünya sağlamlıq təşkilatlarının məlumatına görə, siqaret qadınlara kişilərə nisbətən ikiqat mənfi təsir göstərir. Gündəlik həyatda çətinliklərlə qarşılaşan xanımlar kişilərdən fərqli olaraq daha çox stress keçirirlər və bu stressi aradan qaldırmaq üçün siqaret çəkməyi üstün tuturlar. Bu stress qadınları siqaretdən asılı edir və onu tərgitməkdə çətinlik törədir.

Hamilə qadınlarda isə siqaret daha acınacaqlı fəsadlar törədir. Əgər hamilə qadın siqaret çəkir və yaxud siqaret çəkən şəxsin yanında tütünü passiv şəkildə qəbul edirsə, hormonlara güclü təsir edən zərərli maddələr onun gələcəkdə dünyaya gətirəcəyi körpənin orqanizminə bərabər daxil olur və formalaşmaqda olan orqanizmdə bir çox xəstəliklərin yaranmasına başlanğıcı olur. Hamilə qadınların hələ doğulmamış uşaqları ana bətnində zərər çəkir. Cılız, zəif uşaqların doğumu, həttə ölü doğuşların ehtimalı artır. Siqaret çəkən qadın uşağı əmizdirən zaman nikotin ana südü vasitəsilə körpəyə keçir.

Tütünün qocalara təsiri...

Siqaret yaşlı insanlara da mənfi təsir göstərir. Onların bədənində olan hüceyrələrin zəifləməsinə sürətləndirir, yuxusuzluq, taqətsizlik və digər problemlərin yaranmasına şərait yaradır. Siqaret çəkən yaşlı adamlar adətən esəbi olur, hər şeyə emosional yanaşırlar. Dərindəki qırıqların çöxəlməsi, dişlərin tez tökülməsi kimi hallar daha tez baş verir.

Siqareti tərgidə bilməmək bir bəhanədir

Tütündən istifadə edənlər gərgin və esəbi olduqları zaman siqaret çəkməklə stressdən çıxıqlarını güman edirlər. Lakin bu, heç də belə deyil. Sadəcə olaraq bu, insanların psixoloji təsir edir və insanlarda belə təsəvvür yaradır. Həmin şəxslər düşünməyirlər ki, bu yolla bədənini zərərliyərlər.

Siqareti hər bir şəxs tərgidə bilər. Bunun üçün heç bir vasitədən istifadə etmək lazım deyil. İnsan iradəsi bu pis vərdişi davam etdirmək üçün ən yaxşı vasitədir. Əgər siqaret çəkən şəxs özündə iradə, özünəinam hiss edərsə, bunun öhdəsindən asanlıqla gələ bilər və siqaretdən birdəfəlik

yaxa qurtarar.

Siqarete yox deyək!

Hazırda dünyanın bir çox ölkələrində olduğu kimi, Azərbaycanda da tütünə mübarizə ciddi şəkildə aparılır. Belə ki, KİV-də, radio və televiziyalarda tütün əleyhinə müxtəlif təbliğat kampaniyaları aparılır. Dünya təcrübəsinin göstərdiyi kimi, tütün məmulatlarının qiymətlərinin və vergilərinin artırılması siqaret çəkməyə qarşı kompleks mübarizə siyasətinin ən effektiv komponentlərindən biridir.

Artıq ötən ilin dekabr ayının 1-də Milli Məclis tərəfindən "Tütün məmulatlarının istifadəsinin məhdudlaşdırılması haqqında" Qanun qəbul olunub. Qanuna əsasən, tütün məmulatlarından (siqaret) sulu qəlyan və elektron siqaretdən bu yerlərdə istifadə qadağandır:

- təhsil və tərbiyə müəssisələri, onların əraziləri;
- səhiyyə, reabilitasiya və sanatoriya-kurort müəssisələri, onların əraziləri (açıq məkanlar və xüsusi ayrılmış qapalı yerlər istisna olmaqla). Belə yerlərdə dair tələblər müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən olunacaq);
- mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq, bütün müəssisə, idarə və təşkilatlar, iş yerləri (açıq məkanlar və xüsusi ayrılmış qapalı yerlər istisna olmaqla);
- idman yarışları və başqa kütləvi tədbirlərin keçirilirdiyi zallar;
- restoranlar, kafelər, barlar daxil olmaqla, ictimai iaşə obyektləri (açıq məkanlar və xüsusi ayrılmış qapalı yerlər istisna olmaqla)
- ticarət obyektləri;
- məişət obyektləri;
- sosial xidmət müəssisələri;
- yerləşdirmə vasitələri (tütün çəkənlər üçün mehmanxanalarda otaqlar və xüsusi yerlər ayrılmasına icazə verilir);
- teatr və kinoteatrlar, sirk binaları, sərqi və nümayiş salonları, oxu zalları, kitabxanalar, muzeylər, habelə digər mədəniyyət obyektləri;
- uşaq meydançaları;
- yerüstü qapalı və yeraltı piyada keçidliəri;

Allah rəhmət eləsin

16073 sayılı hərbi hissənin komandanlığı kapitan Yusif Əsgərova atasının vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

TƏSİSÇİ:

Azərbaycan Respublikası DİN Daxili Qoşunların Baş İdarəsi.

Redaktor: X.Hacızadə

REDAKSİYANIN ÜNVANI:

AZ 1130, Bakı şəhəri, Q. Musabəyov küç. 4, Daxili Qoşunların Baş İdarəsi.

Əlaqə telefonu : (012) 560-22-63

Qəzet ayda 2 dəfə nəşr olunur. "Əsgər" qəzetinin redaksiyasında yığılıb səhifələnmiş və DİN-in mətbəəsində hazır elektron variantdan çap olunmuşdur.

Şəhadətnamə 3565

Sayı 3000